

Η καλλιέργεια των εσπεριδοειδών στην Ηλεία

Τα εσπεριδοειδή είναι δένδρα της νότιας εύκρατης ζώνης και των ημιτροπικών περιοχών, δεν αναπτύσσονται πέραν του γεωγραφικού πλάτους 42° ούτε σε υψόμετρο μεγαλύτερο των 500 μέτρων.

Τα εσπεριδοειδή απαιτούν κλίμα υγρό και θερμό, με ήπιο χειμώνα, κατά την διάρκεια του οποίου η θερμοκρασία δεν πρέπει να πέφτει κάτω από 0° C. Στους -2° C τα άνθη, οι νεαροί βλαστοί και οι καρποί παθαίνουν

σοβαρές ζημιές, ενώ στους -5° C παθαίνουν ζημιές οι μεγάλης ηλικίας βλαστοί. Στους -10° C παρατηρούνται νεκρώσεις δένδρων.

Αναπτύσσονται πολύ καλά σε γόνιμα και ελαφρά έως αμμώδη εδάφη αρκεί να αρδεύονται και λιπαίνονται επαρκώς. Δεν ανέχονται τον κακό αερισμό και

την υψηλή υπόγεια στάθμη νερού.

Επειδή τα εσπεριδοειδή είναι αείφυλλα και καλλιεργούνται ως επί το πλείστον σε ξηροθερμικές περιοχές έχουν ανάγκη πολλών αρδεύσεων.

Επομένως πρέπει πριν την εγκατάσταση του οπωρώνα να εξασφαλιστεί μόνιμη και ικανοποιητική ποσότητα νερού καλής ποιότητας, για άρδευση.

Η επιλογή του είδους του υποκειμένου και της ποικιλίας στηρίζεται στην γνώση των κλιματολογικών συνθηκών μιας περιοχής καθώς και στην ανθεκτικότητα των παραπάνω συνθηκών μιας περιοχής καθώς και στην ανθεκτικότητα των παραπάνω στις χαμηλές θερμοκρασίες.

Για εγκατάσταση οπωρώνα πρέπει να προτιμώνται οι περιοχές με μεσημβρινή έκθεση, με εδάφη που στραγγίζουν καλά και γειτνιάζουν με υδάτινους όγκους (θάλασσα, λίμνη). Αντίθετα, θα πρέπει να αποφεύγονται περιοχές που είναι θύλακες παγετών. Το υποκείμενο που θα χρησιμοποιηθεί εξαρτάται κυρίως από την ποικιλία, τις εδαφικές και κλιματικές συνθήκες, την αντοχή τους στις ασθένειες, κλπ. Αποφεύγεται η χρήση της νεραντζιάς σε περιοχές που υπάρχει η ίωση τριστέσα, στην οποία είναι ευαίσθητη.

Οι επικρατούσες θερμοκρασίες από την άνθηση μέχρι και την ωρίμανση των καρπών πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνονται υπόψη. Αυτές σχετίζονται τόσο με την εποχή συγκομιδής όσο και με την ποιότητα των παραγόμενων καρπών. Άριστη ποιότητα επιτυγχάνεται όταν η θερμοκρασία κυμαίνεται από 24 έως 26,5⁰ C και επικρατεί ξηρασία κατά την ωρίμανση. Ο ψυχρός καιρός αυξάνει την οξύτητα, ενώ η υψηλή θερμοκρασία την μειώνει.

Θερμοκρασία υψηλότερη των 45⁰ C προκαλεί ζημιές στα εσπεριδοειδή και υποβαθμίζει την ποιότητα των καρπών.

Επίσης, είναι ευπαθή σε ισχυρούς και θερμούς ανέμους διότι αυξάνουν την εξατμισοδιαπνοή, διαταράσσουν το υδατικό ισοζύγιο και προκαλούν μεγάλες ζημιές (φυλλόπτωση, ανθόπτωση, καρπόπτωση, ξήρανση βλαστών). Ως εκ τούτου πρέπει να αποφεύγονται οι ανεμόπληκτες περιοχές ή αν αυτό είναι αδύνατον, να προηγηθεί της φύτευσης των δένδρων εγκατάσταση ανεμοφράκτη. Η ακτίνα ανεμοπροστασίας είναι τουλάχιστον εξαπλάσια του ύψους του ανεμοφράκτη.

Στόχος του τομέα των εσπεριδοειδών πρέπει να είναι η μερική αναδιάρθρωση των ποικιλιών ώστε να επιμηκυνθεί η περίοδος εμπορίας και με αυτό τον τρόπο να επιτύχουμε την διατήρηση της παρουσίας μας στις παραδοσιακές αγορές και τη κατάκτηση νέων αγορών. Στα μανταρινοειδή προωθούνται ποικιλίες ή υβρίδια αναγνωρισμένης αξίας που ζητούνται στις διεθνείς αγορές,

τα οποία θα παράγονται σε περιοχές όπου υπάρχει καλλιεργητική εμπειρία και ενδείκνυνται σύμφωνα με τις κατά τόπους εδαφοκλιματικές συνθήκες.

Προωθούμενες ποικιλίες πορτοκαλιών στην Π.Δ.Ε. σύμφωνα με το ΥΠΑΑΤ:

α) Οι πρώιμες ομφαλοφόρες ποικιλίες πορτοκαλιάς NEW HALL και NAVELINA, που είναι ανθεκτικές στις ανεμόπληκτες περιοχές μπορούν να καλλιεργηθούν σε όλες τις πρώιμες ή

ανεμόπληκτες περιοχές της Ενότητας.

Η πρώιμη ποικιλία NAVEL RO 25 μπορεί να διαδοθεί όπως επίσης και η ποικιλία FISHER, κλώνος NAVEL.

β) Οι όψιμες ποικιλίες πορτοκαλιάς NAVEL α) NAVELATE στα υποκείμενα CITRUMELOS και ιδιαίτερα το CITRUMELO 1452 και CITRUS VOLKAMERIANA β) LANE LATE στα υποκείμενα CITRUMELOS σε μη παγετόπληκτες περιοχές καθώς επίσης και σε περιοχές που δεν υπάρχει το πρόβλημα της κοκκίωσης (granulation).

γ) Η όψιμη ποικιλία VALENCIA προωθείται με υποκείμενα CITRUMELOS σε όλες τις περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Ελλάδας.

δ) Συνεχίζεται η καλλιέργεια και η επέκταση της SKAGGS BONANZA με τη χρησιμοποίηση υποκειμένου CARRIZO CITRANGE ή CITRUS TAIWANICA σε όλες τις περιοχές που ήδη καλλιεργείται.

ε) Συνίσταται η επέκταση της ποικιλίας SALUSTIANA λόγω της διπλής κατεύθυνσης (νωπή κατανάλωση και χυμοποίηση) καθώς και της οψιμότερης παραγωγής σε σύγκριση με την W. NAVEL.

Στ) Οι αιματόσαρκες ποικιλίες TAROCO και ΓΟΥΡΙΤΣΗΣ, συνεχίζουν να προτείνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στις περιοχές που ήδη καλλιεργούνται τα σαγκουίνια με υποκείμενα CITRUMELOS.

Προωθούμενες ποικιλίες μανταρινιών στην Π.Δ.Ε. σύμφωνα με το ΥΠΑΑΤ:

Από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προωθούνται:

α) Οι υπερπρώιμες ποικιλίες της ομάδας των κλημεντίνων MARISOL

(συγκομιδή από
τέλη Σεπτεμβρίου)

στα υποκείμενα

CARRIZO

CITRANGE,

CITRUMELO

1452 και

TANGELO

ORLANDO και η

CAFFIN στο

υποκείμενο

CITRUMELO 1452.

β) Οι πρώιμες ποικιλίες DE NULLES και SRA63, SRA89 και ΠΟΡΟΥ (συγκομιδή από τέλη Οκτωβρίου) στα υποκείμενα CARRIZO CITRANGE, CITRUMELO 1452 και TANGELO ORLANDO.

γ) Η ομάδα SATSUMA θεωρείται πρώιμη, και ειδικότερα οι κλώνοι CLASUELINA (Ισπανική επιλογή), MIYAGAWA WASE, OKITSU (συγκομιδή από τέλη Σεπτεμβρίου) σε περιοχές της Αιτωλοακαρνανίας και γενικά στις ψυχρότερες περιοχές, στα υποκείμενα CITRANGES και TANGELO ORLANDO.

δ) Το μανταρίνι NOVA, σε όλες τις περιοχές εσπεριδοκαλλιέργειας της χώρας, σε όλα τα υποκείμενα και κατά προτίμηση στο TANGELO ORLANDO και CITRUMELO SWINGLE

ε) Τα όψιμα υβρίδια και ποικιλίες ENCORE, MINNEOLA, FORTUNE, PAGE και ORTANIQUE (MANDORA) σ' όλα τα υποκείμενα κατά προτίμηση στα υποκείμενα C.VOLKAMERIANA CITRUMELOS και CITRUS TAIWANICA.

Προωθούμενες ποικιλίες λεμονιάς στην Π.Δ.Ε. σύμφωνα με το ΥΠΑΑΤ:

α) Η ποικιλία ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ, όπου υπάρχει πρόβλημα κορυφοξήρας, σ' όλες τις κατάλληλες περιοχές της Π.Ε.

β) Η πρώιμη ποικιλία INDERDONATO στις παραλιακές ζώνες για συγκομιδές από τέλη Σεπτεμβρίου.

γ) Η ΜΑΓΛΗΝΗ, αν και δεν είναι ανθεκτική στην κορυφοξήρα παραμένει ως προωθούμενη λόγω της μεγάλης παραγωγικότητας, τους χυμώδεις καρπούς

και τους ελάχιστους σπόρους που αυτή παρουσιάζει.

δ) Η ποικιλία EUREKA, ή κατά προτίμηση ο κλώνος EUREKA FROST, ευπαθής στην κορυφοξήρα με κύρια συγκομιδή άνοιξη-αρχές καλοκαιριού με υψηλή απόδοση σε χυμό.

ε) Η ποικιλία LISBON

παρουσιάζει το ίδιο μειονέκτημα ευπάθειας στην κορυφοξήρα, είναι μονόφορη με συγκομιδή χειμώνα-άνοιξη. Η απόδοση σε χυμό είναι υψηλή, ενώ

συνιστάται η εγκατάστασή τους (συμπεριλαμβανόμενη και η EUREKA) μόνο σε περιοχές χωρίς ισχυρούς τοπικούς ανέμους.

Στ) Συνιστάται η εισαγωγή της ποικιλίας ΛΑΠΗΘΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ως ανθεκτικής στην κορυφοξήρα και με πολύ καλή παραγωγή.

ζ) Η ποικιλία NOUVEL ATHOS εμβολιασμένη πάνω στο C. VOLKAMERIANA αντέχει στις οριακά ψυχρότερες περιοχές της Χώρας μας, ως καταγόμενη εκ της Γεωργίας.

η) Η καλοκαιρινή ποικιλία ΖΑΜΠΕΤΑΚΗ με παρατεταμένη ολοχρονίς ανθοφορία στις κατάλληλες περιοχές όπου το σοβαρό πρόβλημα προσβολής από κορυφοξήρα είναι δευτερεύον.

ι) Οι όψιμες ποικιλίες ΖΙΑΓΑΡΑ BIANCA και ΒΑΚΑΛΟΥ στις περιοχές όπου το πρόβλημα κορυφοξήρας είναι έντονο.

Για τις λεμονιές προτιμώνται γενικώς τα υποκείμενα της C. VOLKAMERIANA. Όπως ήδη αναφέρθηκε οι συνδυασμοί Νεραντζιάς / Λεμονιάς είναι ανθεκτικοί στην ίωση TRISTEZA, είτε με τον απευθείας εμβολιασμό, είτε με την περισσότερο ενδεδειγμένη μέθοδο «σάντουιτς» (Νεραντζιά Χ Πορτοκαλιά και κατόπιν Λεμονιά) και ιδιαίτερα σε περιοχές που έχουν ήδη υποστεί καταστροφές από παγετό.

